

Nr 21.

Utlåtande med anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avveckling av kommunskogslånefonden.

I en till riksdagen den 26 februari 1954 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 117, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att medgiva, att kommunskogslånefonden må avvecklas med utgången av budgetåret 1954/55.

I sin till 1953 års riksdag avgivna berättelse har *riksdagens revisorer* uttalat bland annat, att kommunskogslånefonden snarast bör avvecklas. Såsom stöd härför har revisorerna anfört i huvudsak följande.

Enligt beslut av 1930 års riksdag inrättades kommunskogslånefonden såsom en statens lånefond för underlättande av kommunernas förvärv av kalhuggna, vanhävdade eller försumpade skogsmarker eller andra skogsmarker med otillfredsställande skogstillstånd. Avsikten var att kommunerna efter förvärven skulle genom kulturåtgärder sätta dessa marker i nöjaktigt skogligt skick. För lånefonden har bestämmelser meddelats i kung. 1930: 272. Lånevillkoren har avpassats så, att lånens förräntning och amortering i väsentlig omfattning skall kunna ske med medel, som inflyter genom virkesavkastningen från skogsmarkerna.

Från ifrågavarande lånefond har alltsedan dess inrättande endast två lån utlämnats, båda till samma låntagare. Lånen, som uppgick till ett sammanlagt belopp av 25 000 kronor utlämnades båda år 1935 och var avsedda att amorteras under åren 1967—1986. Ränta utgick med 4 procent. Enligt vad revisorerna inhämtat har dessa lån i december 1952 blivit inlösta.

Såsom kapital för kommunskogslånefonden anvisades för budgetåret 1930/31 ett reservationsanslag av 200 000 kronor. Då något lån icke beviljades ur fonden under de därpå följande tre åren, har detta belopp såsom behållning å anslaget omförts till inkomsttitel för i anspråk tagna reservationer. För budgetåren 1934/35 och 1936/37 anvisades sammanlagt 75 000 kronor. Det belopp å 50 000 kronor, som icke disponerats för nyssnämnda lån, har i likhet med det tidigare anslaget tagits i anspråk för statsregleringen såsom besparing. Några disponibla medel finnes alltså icke tillgängliga, utan fondens kapitalbehållning inskränker sig till berörda lånefordran på 25 000 kronor.

Revisorerna erinrar slutligen om att statens utlåningsfonder redovisas i rikshuvudboken, varjämte ränteavkastningen av varje fond upptages med särskilt belopp i riksstatens inkomstspecifikation.

I anledning av revisorernas uttalande har utlåtanden avgivits av statskontoret och skogsstyrelsen, som i sin tur inhämtat yttranden från skogsällskapet och styrelsen för svenska landskommunernas förbund.

Statskontoret biträder för sin del revisorernas förslag.

Skogsstyrelsen förklarar i sitt yttrande, att den under nuvarande förhållanden icke vill motsätta sig en avveckling av fonden.

Skogsällskapet ifrågasätter i sitt till skogsstyrelsen avgivna yttrande, hu-

ruvida icke med avvecklingen av kommunskogslånefonden bör bero i avvaktan på resultatet av en genom skogsstyrelsens försorg utförd utredning i ämnet.

Styrelsen för Svenska landskommunernas förbund slutligen framhåller i sitt yttrande, att ur kommunala synpunkter hinder icke möter för en avveckling av kommunskogslånefonden. Anledningen till att fonden kommit att anlitas i så ringa omfattning anges vara att kommunerna vid förvärv av skogsfastigheter kunna på annat håll upptaga lån på minst lika gynnsamma villkor som erbjudits ur fonden.

I sitt utlåtande nr 102 till 1953 års riksdag har statsutskottet, som funnit de skäl revisorerna anfört för en avveckling av kommunskogslånefonden bärande, hemställt att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om åtgärder i det av revisorerna angivna syftet. Riksdagen har sedermera fattat beslut i överensstämmelse med vad statsutskottet i utlåtandet föreslagit (Rskr. 227).

Departementschefen har anfört följande.

»Såsom framgår av det föregående har under de mer än två decennier, som kommunskogslånefonden bestått, endast två lån utlämnats. Dessa lån, uppgående till ett sammanlagt belopp av 25 000 kronor, har beviljats år 1935 och blivit inlösta i december 1952. Med hänsyn till den låga lånefrekvensen synes det vara uppenbart, att fonden icke fyller någon egentlig uppgift. Enligt min mening torde densamma därför utan olägenhet kunna avvecklas. Därest i fortsättningen behov skulle uppstå av lån till de ändamål, som avsetts med fonden, torde detta behov utan större svårighet kunna tillgodoses å den vanliga kreditmarknaden.

Lån ur fonden torde alltså icke böra beviljas efter utgången av innevarande budgetår. Behållningen å fonden bör tillföras riksgäldskontoret. Det torde i övrigt få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela närmare bestämmelser angående avvecklingen.»

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag, att kommunskogslånefonden skall avvecklas vid utgången av nästa budgetår. Då Kungl. Maj:ts framställning icke heller i fråga om sättet för fondens avveckling föranleder någon erinran från utskottets sida, hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att kommunskogslånefonden må avvecklas med utgången av budgetåret 1954/55.

Stockholm den 13 april 1954.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Närvarande: se under utlåtandet nr 19.